

บันทึก

เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ในกรณีข้าราชการหรือลูกจ้างเดินทางไป
ราชการประจำในต่างประเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการ
เดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๒๖๓๗๕ ลงวันที่ ๑๐
กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่าสำนักงานปลัดกระทรวง
พาณิชย์ได้มีคำสั่ง ที่ ๙๔/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๘ ให้นายสำเริง ไตรอุโฆษ ข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ (นักวิชาการพาณิชย์ ๘) ณ กรุงนิ
วเดลี ประเทศอินเดีย ย้ายไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงมัสกัต
ประเทศโอมาน โดยให้มีสำนักงานตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร นายสำเริงฯ ได้เดินทางไปปฏิบัติ
ราชการที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร และขอเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่
อยู่จากกรุงนิวเดลี จำนวน ๓ เท่า ของเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำ
อยู่ในต่างประเทศ (พ.ช.ต.) ที่ได้รับครั้งสุดท้ายก่อนเดินทางกลับประเทศไทย ต่อมาสำนักงาน
ปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๔๐/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ย้ายนายสำเริงฯ
ไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงซานติอาโก ประเทศชิลี โดยให้มี
สำนักงานตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร การย้ายครั้งนี้ไม่มีการเดินทางนายสำเริงฯ จึงมิได้ขอเบิก
ค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งที่ ๑๙๔/๒๕๓๙ ลง
วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๙ ย้ายนายสำเริงฯไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์
ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา เมื่อนายสำเริงฯจะเดินทางไปรับตำแหน่ง ณ กรุงพนมเปญจึง
ขอเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ จำนวน ๕ เท่าของเงิน พ.ช.ต.ของประเทศที่ได้ประจำการ
เนื่องจากการเดินทางตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงการคลังจึงขอหารือว่า นายสำเริง ไตรอุโฆษ มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการ
เดินทางไปราชการประจำได้หรือไม่ และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ในอัตราเท่าใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อ
หารือดังกล่าวประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง)
ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี
(สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) แล้วเห็นว่า เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายใน
การเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ มีเจตนารมณ์ที่จะให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความ
เดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อให้ข้าราชการผู้เดินทางไปราชการตามคำสั่งของทางราชการ
ไม่ต้องรับภาระในค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการเดินทาง โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด แต่บทบัญญัติในลักษณะ ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายใน

การเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ มิได้บัญญัติความหมายของการเดินทางไปราชการประจำในต่างประเทศไว้ จึงต้องนำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๒^๑ ในลักษณะ ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ เกี่ยวกับการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรซึ่งเป็นกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมว่าการเดินทางไปราชการประจำในต่างประเทศนั้นจะต้องเป็นการเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน ไปรักษาราชการในตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทนเพื่อดำรงตำแหน่งใหม่ ณ สำนักงานแห่งใหม่

กรณีนายสำเริง ไตรอุโฆษ ซึ่งเดิมดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ได้เดินทางตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ ๙๔/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๘ เพื่อดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงมัสกัต ประเทศโอมาน ซึ่งเป็นชื่อของตำแหน่งใหม่ แต่อยู่ปฏิบัติราชการที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ อันเป็นสำนักงานแห่งใหม่โดยมิได้อินอัตราเงินเดือนมาตั้งจ่ายด้วย ซึ่งในเรื่องนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๙ สรุปว่า หากส่วนราชการมีคำสั่งให้ข้าราชการเดินทางไปประจำต่างสำนักงานในลักษณะประจำ แม้ว่าจะไม่ได้อินอัตราเงินเดือนตามตัวไปตั้งจ่ายด้วยและข้าราชการได้เดินทางไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งจริงให้ถือว่าเป็นการเดินทางไปราชการประจำเช่นเดียวกัน จึงเห็นว่า นายสำเริงฯ ได้เดินทางไปราชการประจำตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และได้รับความเดือดร้อนในค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นายสำเริงฯจึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการประจำได้ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวที่ให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการเดินทางไปราชการของข้าราชการส่วนสิทธิการเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ นั้น มาตรา ๗๐^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯต้องการ

^๑ มาตรา ๓๒ การเดินทางไปราชการประจำ ได้แก่การเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน ไปรักษาราชการในตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทน เพื่อดำรงตำแหน่งใหม่ ณ สำนักงานแห่งใหม่

^๒ มาตรา ๗๐ ค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ให้เบิกในลักษณะเหมาจ่ายตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้เดินทางจากประเทศไทยไปราชการประจำในต่างประเทศและคู่สมรสหรือบุตรซึ่งต้องเดินทางจากประเทศไทยไปอยู่ด้วยให้เบิกได้ในอัตราห้าเท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษ

(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้เดินทางออกจากต่างประเทศหนึ่งไปราชการประจำในต่างประเทศอื่น และคู่สมรสหรือบุตร ซึ่งติดตามไปอยู่ด้วยจากประเทศเดียวกับผู้เดินทาง ให้เบิกได้ในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศที่บุคคลดังกล่าวจะพึงได้รับตามอัตราสำหรับประเทศซึ่งจะไปราชการประจำใหม่

(๓) ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้เดินทางจากเมืองหนึ่งไปราชการประจำอีกเมืองหนึ่งในต่างประเทศเดียวกัน และคู่สมรสหรือบุตรซึ่งติดตามไปอยู่ด้วยจากเมืองเดียวกับผู้เดินทาง ให้เบิกได้ในอัตราสามเท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศที่บุคคลดังกล่าวจะพึงได้รับตามอัตราสำหรับประเทศนั้น

(๔) ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้เดินทางจากต่างประเทศที่มีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่กลับประเทศไทย และคู่สมรสหรือบุตรซึ่งกลับมาด้วยจากประเทศเดียวกันกับผู้เดินทาง ให้เบิกได้ในอัตราสามเท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศที่บุคคลดังกล่าวได้รับ

ให้ความช่วยเหลือข้าราชการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ในลักษณะเหมาะสม กรณีสืบราชการเดินทางเพื่อไปดำรงตำแหน่งประจำแห่งใหม่ เมื่อนายสำเร็จฯ เดินทางตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์จากกรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำเพื่อมาดำรงตำแหน่งใหม่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ประเทศไทย นายสำเร็จฯ จึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๗๐ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ ในอัตรา ๓ เท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศที่ได้รับครั้งสุดท้ายก่อนเดินทางกลับประเทศไทย

ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๔๐/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ย้ายนายสำเร็จฯ ไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงซานติอาโก ประเทศชิลี โดยให้มีสำนักงานตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากขณะนั้น นายสำเร็จฯ ได้ปฏิบัติราชการประจำที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์อยู่ก่อนแล้ว จึงไม่ถือว่าเป็นการเดินทางไปราชการประจำต่างสำนักงาน

ในครั้งหลังสุดเมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๙๔/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๙ ย้ายนายสำเร็จฯ ไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา นายสำเร็จฯ เดินทางในขณะดำรงตำแหน่งอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ณ กรุงซานติอาโก ประเทศชิลี ซึ่งปฏิบัติราชการประจำอยู่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อไปดำรงตำแหน่งใหม่ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา นายสำเร็จฯ จึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการประจำได้ และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๗๐^๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ ในอัตรา ๕ เท่าของจำนวนเงินเพิ่มพิเศษของประเทศกัมพูชาเนื่องจากการเดินทางขณะปฏิบัติราชการประจำจากประเทศไทย ไปราชการประจำในต่างประเทศ

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๑

ครั้งสุดท้ายก่อนเดินทางกลับประเทศไทย ในกรณีที่คู่สมรสหรือบุตรเดินทางกลับมาก่อนการเบิกค่าใช้จ่ายในการย้ายถิ่นที่อยู่ให้เป็นไปตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น